

VELKOMMEN TIL AHL PLANTAGE

RUTEN

Vandreruten er på ca. 3 km og går overalt i fladt terræn men med vide udsigter over vandet - langs strandengsgræs, ud til den lavvandede børnevenlige Ahl nordstrand og rundt langs kysten. Til sidst dykker den ind forbi mose, mørk nåleskov og egeskov.

AHL PLANTAGE – NY SKOV PÅ NYT LAND

Ahl Plantage er en ung skov. Byrådsmedlem og postkontrahent Lauriits Steensen fik Ebeltoft Byråd, Hedeselskabet og Dalgas med på ideen. Ca. 1890 lavede man forplantning med den hårdføre *Bjerg-Fyr*, fra ca. 1910 anden "generation" – især *Eg* og *Birk*.

Jordbunden er overalt tør og mager - mest sand, grus og sten fra havaflejrrede strandvolde. Terrænet er fladt og under 4-5 m. Ved Ebeltoft har landet hævet sig 4 m siden Istiden, så hele Ahl er få tusinde år ungt land med højst 100 år ung skov. Før skovplantningen var området åbent mark- og græsningsland.

1 ENG MED BULER – ENMYRER MED "MALKEKØER"

Stien går mellem en mose med *Tagrør* og *Birk* og en bulet af græsset strandeng. Mosen er fugtig af ferskvand, og gror til i *Tagrør* og *Birk*, fordi den ikke græsses. Strandengen overskyldes ind i mellem af saltvand, og har derfor salttålende planter, fx den lilla *Engelskgræs*.

Strandengen er bulet. Det er myretuer af *Gul Engmyre* – en lille brungul myre, der sjældent ses oven på jorden. Myrerne i kolonien lever af at pøde, passe, flytte og malke små bladlus, der har sugesnablen i planternes rødder. Fra et par små rygør udskiller bladlusene overskud af sukkervand, som myrerne henter hjem til tuen. Myrerne beskytter også bladlusene mod fjender, flytter dem over på nye friske rødder eller ned i tuen til overvintring.

2 SOPPESTRAND FOR FUGLE OG BØRN

Den nordvendte strand er meget lavvandet. Ved ebbe kan man gå tørskoet ud på "vaden" sammen med *Gravand*, måger og vadefugle som *Vibe*, *Regnspove*, *Strandskade*, *Ryler* og *Stor Præstekrave*. Her kan man finde de samme ting, som fuglene kommer for at æde: Banker af *Blåmusling*, *Strandsnegl*, ekskrementpølser af *Sandorm*, tang, rejer, tanglopper, småfisk mm.

3 SKANSE FRA ENGLANDSKRIGENE

På Ahl Hages nordkyst ligger et lille firkantet voldanlæg – en "redoute". Det er en af Djurslands mange små kyst-kanonstillinger fra Englandskrigene 1801-14. Lignende anlæg findes i Ebeltoft ved Skansen, ved Havmøllen, Randers Fjord og Stavns Fjord på Samsø. Efter at englænderne i 1807 tog den danske flåde, etablerede man mange kystbefæstninger til forsvaret, og i en træfning havde en fast landkanon samme værdi som 20 skibskanoner.

Ahl-stillingen blev næppe nogensinde bevæbnet og bemanded. men kanoner ved både Ahl og Ebeltoft kunne sætte angribende skibe i vigen under krydsild. Et mindre lignende voldanlæg af ukendt oprindelse, findes inde i skoven mod syd.

4 FUGLE I LØVSKOV OG FUGLE I NÅLESKOV

Når man som her planter ny skov, tager det mange hundrede år før der kommer en typisk skovbundsflora. Fuglene er derimod hurtige til at finde nye levesteder, og nogle arter som *Gransanger*, *Havesanger*, *Munk*, *Blåmejse*, *Musvit*, *Grønirisk* og *Skovdue* har det fint i løvskovsområderne, mens *Bogfinke*, *Sortmejse*, *Topmejse* og *Fuglekonge* dominerer i den mørke nåleskov.

Variert skov som Ahl Plantage med både nål og løv, skov, bryn og krat, tørt og vådt, kan derfor samlet rumme mange fuglearter.

5 LYNG I SKOVEN – ET LEVN FRA FØR PLANTAGEN

Ahl Plantage er en ung skov med en fortid som fattige sandmarker og græsningsenge. Plantagen ligner skov, men har fx ikke skovbundsplanter som den gamle *Tolløkke Skov*. Tværtimod

findes der rester af planterne fra det tidligere landbrugsland, mest tydeligt i de mange rester af *Hedelyng* og *Enebær*.

6 GRØNSPÆTTER HÆRGER MYRETUER

I plantagen ses mange store tuer af *Rød Skovmyre* – især i solrige kanter af gran, da de foretrækker døde grannåle som byggemateriale. Skovmyrerne er rovdyr og tager mange insekter på skovbunden og i træerne, og skovfolk regner myrer for nyttedyr.

Myretuen er også et spisekammer med mange godbidder på eet sted. Det udnytter den flotte *Grønspætte*, der er almindelig her. Om vinteren ses derfor tit store huller i myretuerne - om sommeren reparerer myrerne derimod hurtigt skaderne. I tysk skovvæsen har man førhen beskyttet myretuerne med trådnæt mod grønspætter mm. – man mente, at myrerne forebyggede opformering af skadedyr i skoven – fx den frygtede Nonne-sommerfugl.

7 STARTEN PÅ EN TØRVEMOSE?

På sandbund siver vandet hurtigt væk. I en lavning er der dog en lille mose, hvor der findes lidt pilekrat og ægte tørvemos (*Spaghnum*). Men mosen mangler vand. Med mere vand kan den udvikle sig til en tørvemos med sjove plantearter som *Kæruld*, *Tranebær* og *Soldug*. Da kommunens skovdrift også rummer plads til naturværdier, kan det måske blive et mål i fremtidens Ahl Plantage.

8 JAGT I KOMMUNENS SKOVE

De første mennesker, der kom til Danmark efter Istiden, var stenalder-jægere fra Nordtyskland, der fulgte renflokkenes sommervandring nordpå. I dag er der stadig jagt – også på kommunens naturarealer. Fra 2001-05 blev der fx skudt 26 stk. råvildt, 26 gråænder, 20 harer, 14 skovduer, 5 fasaner, 4 skovsnepper, 3 ræve og 2 gæs. En del af vildtet lever og bor i området hele året, men de fleste skovduer og skovsnepper, der skydes, er trækfugle.

Arkæologer har beregnet, at der i Danmark kun var vildtbestande til en jægerbefolkning på ca. 10.000 mennesker.

DYR OG PLANTER

Mejser. Mejserne er små smukke og livlige fugle, som mange mennesker kender fra vinterens foderbræt. I naturen er alle mejserne dog insektædere og har derfor et lille tyndt næb. De bevæger sig hurtigt og søgende rundt på grene og stammer for at lede efter edderkopper, biller, fluer og sommerfuglelarver. De fleste kender "de gule mejser" - *Musvit* (gul med sort hoved, hvid kind, sort bryststribet) og *Blåmejse* (lyseblå isse og uden sort bryststribet). Men i Ahl Plantage ser man også både *Sump-* og *Sortmejse* (ligner en gråbrun udgave af musvitten) og den sjove *Topmejse* med en fjerstjert op fra issen. *Sortmejse* og *Topmejse* findes kun i nåleskoven. *Musvit* kaldtes i gamle dage også "savfinke", fordi sangen er en hurtig savlyd. Mejserne yngler i huller i gamle træer og træstubbe.

Kaprifolium. Kaprifolium er sammen med Vedbend (Efeu) en af Danmarks få lianer. En lian kravler op af træer for "gratis" at komme op i lyset. Mens Vedbend mest findes på god fugtig muldbund, trives Kaprifolium på tørt næringsfattigt sand. Bladene er ovale og helrandede og sidder parvis overfor hinanden. De flotte lysegule eller rødlige blomster (juli-aug.) sidder i små klaser og har et 2-3 cm dybt kronrør med en krum overlæbe. Om natten udsender blomsterne en dejlig duft, der tiltrækker store natsværmere, der svirrer "kolibriagtigt" foran blomsterne og suger nektar op fra bunden af kronrøret med deres lange snabler. Får i efteråret flotte "ribs-agtige" bær, der er lidt giftige.

Birk. Birketræet med sin hvide bark og små småtakkede blade er et af de lettest genkendelige træer. Hvor birkene står tæt, synes mange, at det minder om Sverige. Birken sår let sig selv, men her i skoven er den plantet mange steder. *Birk* og *Pil* er nordlige træarter, der findes meget højt op nordpå. Det eneste skov, der findes i Grønland er pilekrat og birkeskov. Birketræ bruges især til birkebrænde (se vejboden i sommerhusområderne) og til møbeltræ. Birkens saftstigning før løvspring er så stærk, at man kan skære en tynd gren af og binde en flaske på grenenden. Over et døgn kan man samle meget af træets vand med sukker i – og drikke det.

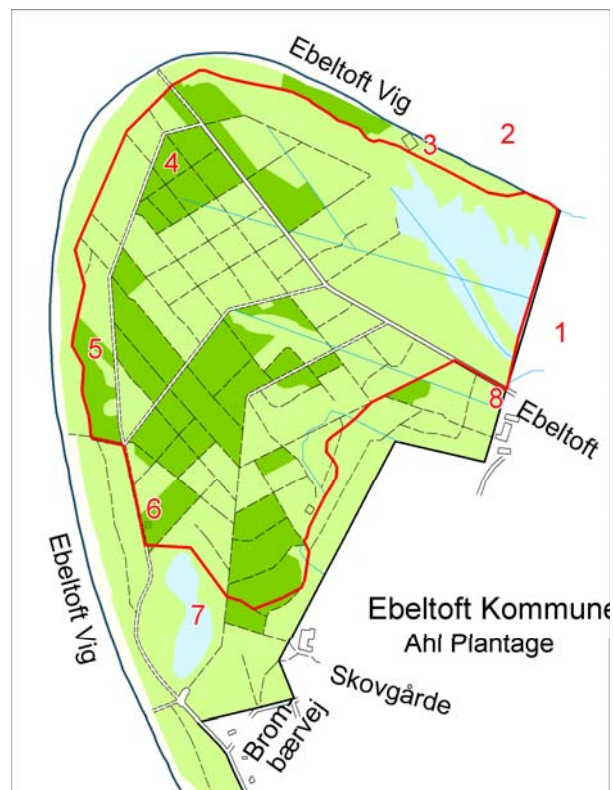
PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst i den kommunalt ejede skov, hvor der også er skovdrift, jagt og mange besøgende. Tag derfor hensyn til træer, vildtet og andre skovgæster. Hold hund i snor. I offentlig skov må man gerne samle bær, blomster og svampe – til eget forbrug.

Der "ryddes" ikke altid op efter fældninger. Døde grene, kvas og krat får lov at blive af hensyn til svampe, insekter, fugle og vildtet.

TURSTART OG RUTEFORLØB

Turstart ved P-pladsen ved Ahlhage Kolonien. Tag fx Færgevejen syd ud af Ebeltoft, drej kort efter til højre ad Ahlvej mod Ahl/Skovgårde. Drej til højre ad Egernstien (400 m efter Skovgårde) og efter 50 m igen til højre mod Ahlhage Kolonien. Ved P-pladsen står en pæl med folderhus. Ruten er afmærket med gule pletter.

Skoven drives af Hedeselskabet for Ebeltoft Kommune. Jagten drives af Ebeltoft Jagtselskab.

Folderen er udgivet af Teknisk Forvaltning, Ebeltoft Kommune.
Tekst og layout: Naturvejleder Jens Reddersen, DGI-Karpenhøj

Andre ture i Ebeltoft Kommunes bynære skove:

Turfolder nr. 1: Tolløkke Skov
Turfolder nr. 3: Bjørnkær-Egedal Skov

På tur i Ebeltoft Kommunes bynære skove, rute nr. 2

Ahl Plantage

Oplev Ebeltofts mest kystnære skov med

- mange træarter, både løv og nål
- strandeng med vadefugle og myretuer
- udsigter til bugt og hav og Mols
- skovmyretuer hærget af grønspejtte
- strand med soppevand, rejer og orm
- kanonstilling fra Englands-krigene